

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Forste Behandling af Forslag til Lov om Kvinders kommunale Valgret.

(Lovforslaget findes i Tillæg C., Sp. 112.)

Sagenfattes under Forhandling.

**Bloug:** Dersom det foreliggende Lovudkast havde gaaet ud paa, at i de Tilfælde i Kommunerne, hvor en større Eiendom, en større Interesse styredes af en Kvinde i Stedet for af en Mand, og hvor Eiendommen eller Interessen ikke hidtil havde været repræsenteret, hverken ved Valg af Kommunens Raad eller i selve Raadet — om man i saadanne Tilfælde vilde overdrage den styrende Kvinde Valgret lige med Mændene, enten personlig eller ved Fuldmagt, vilde jeg ikke kunne sætte nogen principiel Modstand derimod. Jeg tror ikke, det vilde være af stor Betydning i det Hele taget, fordi det kun vilde være Undtagelser, og kun et mindre Antal Kvinder vilde være i dette Tilfælde; men jeg tror, at det var billigt at tillade dem, der styrede store Interesser i Kommunen, at øve nogen middelbar eller umiddelbar Indflydelse paa dennes Forvaltning. Men saaledes lyder det foreliggende Lovudkast ikke. Det vil overdrage Valgretten til alle de Kvinder, der ere i samme Stilling som de Mænd, der ere valgbar til Folkethinget, det vil foruden de kjendte Valgrets-betingelser, som staa i Grundloven, sige, at de ere 25 Aar gamle og tillige ere Statteyhedere til Kommunen. Hvor Grændsen for Stattehdelsen er, det kan Ingen sige, fordi det beror paa hvert Sogneraad selv at sætte denne Grændse, og den kan sættes saa lavt som muligt, den kan f. Ex. sættes til 1 Aar om Aaret, eller 25 Ore Kvartalet. Lovforslaget vil ialtsaa ikke blot komme til at omfatte de Kvinder, der styre en Gaard eller et større Meieri, men ogsaa de Enker, som ernære sig ved Vass, ogsaa Sygiger paa 24 til 25 Aar, kort sagt, Stattehdelsen vil kunne gaa ned til Folk, som staa lige paa Ranten af Fattigtassen, og hvem man maaske i Følge den særlige Belvillie, som i det Mindste somme Steder øves, vil give Tilskud af „De Fattiges Kasse“ for at holde dem fri af Fattigvæsenet. Der skjønnes heller ikke, at der er synderlig Grund til, hvis man giver Valgret til alle disse Kvinder, at man da skulde forholde den gifte Kvinde Valgret. Hun repræsenterer dog, f. Ex. naar hun er

Gaardmandskone, større Interesser. Man kan vel sige, at hendes Mand vælger for hende. Ja, men man pleier jo i den almindelige Opinion at ære den gifte Kvinde fremfor den ugifte, og det kan jo hændes, at den gifte Kvinde er af en ganske anden Ansæelse end hendes ærede Mand. Jeg kan derfor ikke indse, hvorfor man ikke snart skulde komme dertil, skjøndt man nu siger, at det ikke er Meningen, og at det har man ikke tænkt paa. Jeg siger dog, at, naar dette Lovforslag vedtages, som det foreligger, er principielt Valgretten givet til Kvinden. Og naar man læser det ærede Folkethings-Udvalgs Betænkning, som opregner, alle de Stater og Smaastater, hvor et lignende Princip efter Udvalgets Mening er gjort gjældende, f. Ex. 11 af de nordamerikanske Stater, men rigtignok af de vestligste; ydermere naar man ser den ærede Ordførers Udtalelser under Sagen, kan man ikke tvivle om, at man ikke agter at blive staaende herved. Man ønsker at gaa videre fra den kommunale Valgret til den politiske Valgret og Valgbarhed, der i de kommunale Love er sat som Maalestof for den kommunale Valgret. Det vil kun være en Ubetydelighed at gjøre denne Overgang, det næste Skridt vil snart komme, det er jeg overbevist om. Dette Lovforslag er et Led i en Række, hvis Endemaal er Kvindens politiske Sigestilling med Manden. Naar man nu dog siger, at man har viist Moderation i dette Lovforslag ved kun at forlange Valgret og ikke tillige Valgbarhed, saa skal jeg gjerne indrømme det. Men denne Moderation er ikke meget betydende. Man kunde godt — deri er jeg enig med den ærede Ordfører i Folkethinget — paa een Gang have indrømmet begge Dele, thi det vilde dog blive Undtagelser, at Kvinder valgtes ind i Sogneraadene. Derimod vil det ikke være uden Betydning at give de Kvinder, som man foreslaar at give Valgret, denne, skjøndt jeg indrømmer, at i mange Sogne vilde de maaske slet ikke bryde sig om at udøve den. Dette siger jeg ikke for at angribe disse Kvinder, men de ærede Medlemmer vilde erindre, at det varede mange Aar, inden den ærede Bondestand i det Hele satte synderlig Pris paa den Valgret, som var givet dem, og ikke mødte talrigt ved de Valg, som foretoges rundt omkring i Landet. Det er altsaa Meningen, Endemaal er det, jeg har nævnt, man vil føre Kvinden til politisk Valgret. Man har ment, at det var for stærk Medicin at byde Landsthinget paa een Gang, og har saa bestemt sig til at give os den draabedvis: først Udvidelse af Valgretten, men ad Aare kommer Valgbarheden, og saa gaa vi videre.